

Sdělení Komise – Pokyny pro označování potravin s chráněným označením původu (CHOP) a s chráněným zeměpisným označením (CHZO) používaných jako složky

(2010/C 341/03)

1. ÚVOD

1.1 Souvislosti

Evropská unie od roku 1992 vytváří zvláštní politiku v oblasti zeměpisného označování zemědělských produktů a potravin⁽¹⁾. Způsob označování potravin určených k dodání v nezměněném stavu konečnému spotřebiteli a způsob související reklamy jsou stanoveny ve „směrnici o označování“⁽²⁾.

Právní předpisy pro chráněné označení původu (CHOP) a chráněné zeměpisné označení (CHZO) mimo jiné stanoví, že zapsané názvy jsou chráněny proti jakémukoli přímému či nepřímému obchodnímu použití zapsaného názvu pro produkty, na které se zápis nevztahuje, jsou-li tyto produkty srovnatelné s produkty zapsanými pod tímto názvem, nebo pokud používání tohoto názvu umožňuje těžit z dobré pověsti chráněného názvu⁽³⁾. „Směrnice o označování“ vedle toho vyžaduje, aby označení potravin a související reklama neuváděla kupujícího v omyl, zejména pokud jde o povahu, identitu, vlastnosti a složení uvedené potraviny⁽⁴⁾.

Pokud v této souvislosti přidání produktu, jemuž byla udělena označení CHOP či CHZO, do potraviny může přirozeným způsobem pro tento jakostní produkt představovat významné odbytiště, je nicméně třeba se ujistit, že jakýkoli odkaz na zmíněné přidání v označení potraviny bude činěn v dobré víře a spotřebitele nebude uvádět v omyl.

1.2 Pokyny

Komise se ve sdělení o politice jakosti zemědělských produktů (KOM(2009) 234) zavázala, že vypracuje pokyny pro označování prezentaci zpracovaných produktů, jejichž složky mají zeměpisná označení.

Cílem těchto pokynů je osvětlit právní ustanovení, jež se v tomto případě použijí, a hospodářským subjektům napomoci vymezit jejich manévrovací prostor. Mají zejména vysvětlit názor Komise na:

— podmínky používání zapsaných názvů (jak CHOP, tak CHZO) v případě označování potravin obsahujících tyto názvy jako složky, jejich prezentaci a reklamu na ně,

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 93, 31.3.2006, s. 12) a nařízení Komise (ES) č. 1898/2006 ze dne 14. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 510/2006 (Úř. věst. L 369, 23.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy (Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29).

⁽³⁾ Viz čl. 13 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 510/2006.

⁽⁴⁾ Viz čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/13/ES.

— osvědčené postupy, díky nimž lze dohlédnout na to, aby zapsaná označení (jak CHOP, tak CHZO) používaná jako složky potravinářských produktů nebyla zneužívána, a tak nepoškozovala dobré jméno produktu nesoucího jedno z těchto označení anebo aby spotřebitele neuvedla v omyl, pokud jde o složení zpracovaného produktu.

Používání těchto pokynů je dobrovolné.

Příklady v těchto pokynech se uvádějí výhradně pro objasnění a neodrážejí situace či spory, o nichž byla Komise obeznámena.

Tyto pokyny nelze chápat jakožto právně závazný výklad právních předpisů Evropské unie týkajících se CHOP a CHZO nebo „směrnice o označování“. Takový výklad totiž přísluší výlučně Soudnímu dvoru Evropské unie a otázka, zda označení některých produktů může uvést kupujícího či spotřebitele v omyl, nebo rozhodnutí ohledně případného matoucího obchodního označení spadá do pravomoci vnitrostátního soudního orgánu⁽⁵⁾.

Tyto pokyny mohou být přezkoumány.

2. DOPORUČENÍ

S ohledem na výše uvedené skutečnosti vyjadřuje Komise přání dát určitá doporučení, a to na jedné straně ke způsobu používání zapsaného názvu (jak CHOP, tak CHZO), odkazů, zkratk a symbolů Evropské unie uvedených na označeních potravin obsahujících produkty, jež nesou takový název, a na druhé straně k specifikacím pro zapsané názvy (CHOP či CHZO) produktů, jež jsou jakožto složky přidány do potravin.

2.1 Doporučení pro používání zapsaného názvu

1. Podle Komise zapsaný název (CHOP či CHZO) by mohl být oprávněně uváděn v seznamu složek dané potraviny.

2. Komise má navíc za to, že zapsaný název (jak CHOP, tak CHZO) by mohl být umístěn uvnitř či blízko obchodního označení potraviny obsahující produkty se zapsaným názvem, jakož i na označení dané potraviny, její prezentaci a reklamě na ni, jsou-li splněny následující podmínky.

⁽⁵⁾ Viz například rozsudek Soudního dvora 2009 ve věci Severi, C-446/07, Sb. rozhodnutí s. I-8041, bod 60.

- Daná potravina by neměla obsahovat žádnou jinou „srovnatelnou složku“, jinými slovy žádnou jinou složku, která by zcela či částečně nahrazovala složku nesoucí označení CHOP či CHZO. Jako jeden z příkladů pojmu „srovnatelná složka“ Komise uvádí, že sýr s modrou plísní (nebo obecně: „modrý sýr“) by mohl být srovnatelný se sýrem „Roquefort“.
 - Tato složka by se měla rovněž používat v dostatečném množství, aby dané potraviny dodala základní charakteristiky. Vzhledem k rozmanitosti možných případů však Komise nemůže navrhnout minimální procentní podíl, jenž by se jednotně používal. Například totiž přidání velmi malého množství koření s označením CHOP či CHZO může v určitém případě potraviny dodat její základní charakteristiku. Na druhou stranu přidání minimálního množství masa s označením CHOP či CHZO do potraviny by jí *a priori* nemělo dodat základní charakteristiku.
 - Procentní podíl přidané složky s označením CHOP či CHZO, by měl být v ideálním případě uveden uvnitř či v bezprostřední blízkosti obchodního označení dané potraviny. V opačném případě se uvede zmíněný podíl v seznamu složek, a to s přímým odkazem na danou složku.
3. Jakmile jsou podmínky uvedené v bodě 2) dodrženy, má Komise za to, že odkazy, zkratky ⁽¹⁾ či symboly Evropské unie přiložené k zapsanému názvu by se měly používat v označení, uvnitř či blízko obchodního označení nebo v seznamu složek dané potraviny pouze v případě, že je

zřejmé, že samotná potravina nenesou označení CHOP či CHZO. Jinak by se dle názoru Komise jednalo o neoprávněné využívání dobré pověsti CHOP a CHZO a o klamání spotřebitele. Například obchodní označení „Pizza se sýrem Roquefort“ nebo „Pizza připravená se sýrem Roquefort CHOP“ nejsou z pohledu Komise ve vzájemném rozporu. Naproti tomu obchodní označení „Pizza au Roquefort AOP“ se naprosto nedoporučuje, neboť takové obchodní označení by ve spotřebiteli mohlo vzbuzovat dojem, že celé pizze bylo uděleno CHOP.

4. Komise má za to, že byla-li určitá složka srovnatelná se složkou s označením CHOP či CHZO přidána do potraviny, zapsaný název (jak CHOP, tak CHZO) by se měl objevit pouze v seznamu složek, přičemž se použije podobný způsob jako v případě jiných složek, které v něm jsou uvedeny. Bylo by zejména vhodné použít jednotný typ písma (font, velikost, barva atd.).

2.2 Doporučení ohledně specifikací pro zapsané názvy (CHOP či CHZO) produktů, jež jsou jakožto složky přidány do potravin

Právní ustanovení pro používání zapsaného názvu (CHOP či CHZO) v označování jiných potravin by se v zásadě nemělo uvádět ve specifikaci daného názvu; dodržování stávajících právních předpisů Unie ze strany hospodářských subjektů je přiměřenou zárukou. Právní ustanovení by v ní ve výjimečných případech mohla být uvedena, pokud mají vyřešit jednoznačně zjištěný zvláštní problém a za předpokladu, že jsou objektivní, vyvážená a nediskriminační. V každém případě by se právními ustanoveními, jež jsou případně uvedena ve specifikaci, neměly pozměňovat platné právní předpisy.

⁽¹⁾ V daném případě se jedná o odkazy „chráněné označení původu“ či „chráněné zeměpisné označení“ a zkratky CHOP a CHZO.